[1]भृष्टम्-भृष्टः-भृष्टवान्, [2]भृशाया,[A]भृश्यन्-न्ती, इत्यादीन्यस्य रूपाण्यधिकानि भवन्तीति विशेषः ।

(1175) "भृषु हिंसासंघातयोः" (I-भ्वादिः-707. सक. सेट्. पर.)

भ्वादिषु 'पृषु वृषु मृषु सेचने' इत्यत्र क्षीरस्वामिसंमतः पाठोऽयम् । मा. धा. वृत्तावप्यत्र प्रकरणे काश्यपसम्मतपाठत्वेनोद्धृतः—'मृषु हिंसा-संक्लेशनदानेषु' इति पाठः 'भृषु—' इत्येव स्यादिति प्रतिभाति । क्षीरस्वामिग्रन्थादन्यत्र कुत्राप्ययं धातुर्नोपलभ्यते ।

भर्षकः-र्षिका, भर्षकः-र्षिका, बिभर्षिषकः-षिका, बरीभृषकः-षिका ; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि भौवादिकपर्षतिवत् (1054) ज्ञेयानि ।

(1176) "भृ भर्त्सने" (IX-क्र्यादिः-1491. अक. सेट्. पर.)

प्वादिः, ल्वादिश्च ।

'—भरणे' इत्यप्येके । 'भृ भर्जने च' इति क्षीरस्वामी । 'ऋदन्तस्य भृणातीति भर्त्सने श्नि, तथा भरः ॥' (श्लो-28) इति देवः । तत्र भरणार्थे, भर्जनार्थे च सकर्मकोऽयमिति ज्ञेयम् । [बोभुरकः-रिका ; भारकः-रिका, भारकः-रिका, बुभूर्षकः-र्षिका, बिभरिषकः-बिभरीषकः-षिका, इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि प्रातिस्विकरूपाणि विना जौहोत्यादिकपिपर्तिवत् (1055) ज्ञेयानि । [3]भृणन्[B]-ती, [4]भूर्णम्-भूर्णः-भूर्णवान्, भावेऽप्प्रत्यये भरः इति रूपाण्यस्य भवन्तीति विशेषः ।

---

1. क्त्वायामस्य धातोर्विकल्पितेट्रकत्वात्, निष्ठायाम्, 'यस्य विभाषा' (7-2-15) इतीण्निषेधः । षत्वष्टुत्वयो रूपमेवम् ।
2. अभृशो भृशो भवतीत्यर्थे, 'भृशादिभ्यो भुव्यच्वेः—' (3-1-12) इत्यनेन क्यङ् । 'सनाद्यन्ता धातवः' (3-1-32) इति धातुसंज्ञा । 'अकृत्सार्वधातुकयोः—' (7-4-25) इति दीर्घः । स्त्रियाम्, 'अ प्रत्ययात्' (3-3-102) इति भावादौ प्रत्ययान्तत्वनिमित्तकोऽकारप्रत्ययः ।
3. शतरि, 'क्र्यादिभ्यः—' (3-1-81) इति श्ना विकरणप्रत्ययः । तस्य शित्त्वेन सार्वधातुकत्वम् । तेन ङित्वात् गुणवृद्धिनिषेधः । 'श्नाऽभ्यस्तयोरातः' (6-4-112) इत्याकारलोपः । 'प्वादीनां ह्रस्वः' (7-3-80) इति प्रकृतेः ह्रस्वः । 'ऋवर्णा-न्नस्य—' (वा. 8-4-1) इति णत्वम् ।
4. निष्ठायाः कित्त्वात्, 'श्र्युकः किति' (7-2-11) इतीण्निषेधे, 'उदोष्ठ्यपूर्वस्य' (7-1-102) इत्युकारे, रपरत्वे, दीर्घे णत्वे च रूपमेवमिति ज्ञेयम् ।

A. '..... भृश्यद्भ्रंशनवर्शकाकृशदयः तृष्णाहरो हृष्य मे ॥' धा. का. 2.66.

B. 'तत्र स्परीतुमनसं रुषमावृणन्तम् अम्बष्ठमुन्मदभरं स भृणन् बभाषे ।' धा.का.3.7.